



این دو اصطلاح را با هم خلط کرده‌ایم. مصلحت عمومی همان منفعت عمومی است. منفعت عمومی در نظام حقوقی ایران توسط مجموعه‌ای مرکب از قانون اساسی، مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین می‌شود. البته سطوح منفعت عمومی با یکدیگر تفاوت دارد».

سرپرست پژوهشکده حقوق عمومی و بین‌الملل پژوهشگاه قوه قضائیه در ادامه با هدف بررسی مفهوم حقوق عامه بیان داشت: «منظور از حقوق عامه، حق‌هایی هستند که شخص باید از آن‌ها دفاع کند. دارنده این حقوق ممکن است شناسایی شده باشد یا شناسایی نشده باشد؛ تمایلی به پیگیری آن‌ها داشته باشد یا نداشته باشد؛ امکان پیگیری را داشته باشد یا نداشته باشد؛ ممکن است این حقوق فردی باشد یا جمعی. در تعیین مفهوم حقوق عامه باید به ساختار حقوقی و سیاسی خود توجه داشته باشیم و صلاحیت‌ها باید به‌گونه‌ای تعیین شود که موجب تداخل در وظایف سایر نهادها نشود. حقوق عامه در واقع حمایت از حق‌هایی است که معطل مانده است؛ متصدی ندارد؛ ذی‌نفع ندارد؛ یا اگر ذینفع دارد، معطل مانده است. در این موارد، دادستانی به اعتبار مدعی العموم بودن وارد می‌شود».

دکتر ترازنی‌زاده با اشاره به اینکه نظم عمومی

**» در تعیین مفهوم حقوق عامه باید به ساختار حقوقی و سیاسی خود توجه داشته باشیم و صلاحیت‌ها باید به‌گونه‌ای تعیین شود که موجب تداخل در وظایف سایر نهادها نشود. حقوق عامه در واقع حمایت از حق‌هایی است که معطل مانده است؛ متصدی ندارد؛ ذی‌نفع ندارد؛ یا اگر ذینفع دارد، معطل مانده است. در این موارد، دادستانی به اعتبار مدعی العموم بودن وارد می‌شود».**

«منفعت عمومی» استفاده می‌گردد که جنبه زمینی و انسانی دارد، گفت: «در دوره رنسانس اصطلاح خیر عمومی، زمینی شد و به این صورت تعریف گردید که همان چیزی که مردم خودشان می‌خواهند خیر عمومی است».

ایشان با یادآوری این موضوع که در قانون اساسی، به علت بومی کردن اصطلاحات، از اصطلاح «حقوق بشر» استفاده نشده است، اظهار داشت: «از نظر برخی صاحب‌نظران، مصلحت عمومی به صورت استثنایی وضعیت عادی را تخصیص می‌زند. مصلحت عمومی در شرایطی مطرح می‌شود که نمی‌توان در آن شرایط جامعه را به نحو عادی مدیریت کرد؛ اما به نظر می‌رسد ما

هر جامعه‌ای برای اعمال عمومی اعم از قضایی، اجرایی و تقنینی، رعایت آن را ضروری می‌داند. منفعت عمومی قابل تعریف نیست و از یک جامعه و زمان به جامعه و زمان دیگر متفاوت است. منفعت عمومی اساساً چارچوب‌پذیر نیست؛ زیرا عناصر مادی مشخصی در یک زمان و مکان مشخص ندارد. در نتیجه نمی‌توان تعریف جامعی از منفعت عمومی ارائه کرد».

دکتر ترازنی‌زاده در پاسخ به این پرسش که چه مرجع یا مقامی منفعت عمومی را تعیین می‌کند، گفت: «در هر نظام حقوقی، سلسله‌مراتب هنجارهای حقوقی وجود دارد و در مرحله اول، مردم به‌عنوان حاکم اصلی، نقش تعیین‌کننده را در این زمینه دارند. سپس قانون‌گذار اساسی، قانون‌گذار عادی و مقررات‌گذار (دولتی). منفعت عمومی، یک مقوله جدا از حقوق و آزادی‌ها نیست. حقوق عمومی همان اموری است که جامعه و دولت (به نمایندگی از جامعه) برای آن چارچوب‌هایی تعیین کرده‌اند. منفعت عمومی ناظر به کلیه اعمال عمومی اعم از قضایی، اجرایی و تقنینی است».

سرپرست پژوهشکده حقوق عمومی و بین‌الملل پژوهشگاه قوه قضائیه با بیان اینکه در گذشته از اصطلاح «خیر عمومی» که جنبه الهی داشته استفاده می‌شده است؛ اما در دوره جدید، اصطلاح مذکور سکولاریزه می‌شود و از اصطلاح